

MÀSTER EN EDUCACIÓ
Itinerari Cultura Democràtica
Mòdul 3: Mediació, cultura del diàleg i gestió de conflictes
Seminari: Fonaments de la Mediació

Finalitat

A partir de l'objectiu general del mòdul que es concreta en adquirir coneixements teòrics i pràctics necessaris per poder exercir com a mediadors i desenvolupar amb èxit un procés de mediació en l'àmbit educatiu, aquest seminari pretén:

- dotar els estudiants de les competències necessàries per exercir la mediació en l'àmbit educatiu.
- aprendre a analitzar conflictes i comprendre quins són els límits de la mediació, així com pensar en alternatives.

D'una banda, analitzar un conflicte és un dels elements que permet encarar amb garanties una mediació. D'altra banda, encara que la mediació no sigui la resposta, el conflicte no desapareix per si sol i per tant cal pensar en formes alternatives de gestionar-lo.

Dades importants

Nombre de sessions	5 crèdits (21 sessions presencials i 3 crèdits virtuals)
Durada	4 setmanes
Professors del Seminari	Ramon Tena Pera, Cristina Madrigal, Alba Castellví Miquel, Maria Munné Tomàs,
Llengua de docència	Català
Correu del professor/a	rtenadialoga@gmail.com rtena@uda.ad mmunne.mediacio@gmail.com mmunne@uda.ad alba@albacastellvi.cat acastellvi@uda.ad cmadrigal@uda.ad
Mòdul associat	M3: Mediació, cultura del diàleg i gestió de conflictes
Competència	ME-E004. Crear mecanismes de participació i de presa de decisions entre la comunitat educativa i la societat sobre la base de la cultura democràtica.
Resultat d'aprenentatge associat	ME-E004-02 Analitza estratègies de participació i de presa de decisions en l'entorn sobre la base de la cultura democràtica.

Descripció del seminari

Els continguts del seminari en format *presencial*:

- Definició de la mediació escolar: objectius, característiques, agents.
- Reflexió sobre l'impacte social de la mediació escolar: incidència en el present i el futur.
- Procés d'implantació d'un sistema de mediació escolar en un centre educatiu.
- Riscos pel projecte d'implantació.
- Activitats de formació pràctiques traslladables als centres educatius.
- Definició dels tres models de Mediació
- Tècniques específiques de cada model entrenament d'aquestes tècniques
- El rol del mediador a partir de cada model
- Descripció dels cercles restauratius
- Activitat a partir de la realització d'un cercle restauratiu a l'aula
- Activitats de formació pràctiques mitjançant un entrenament a l'aula d'aquestes tècniques
- Primers passos en la mediació
- El conflicte. Tipologies i nivells. Anàlisi i formes de gestió
- Les eines del mediador: comunicació, negociació i gestió de les emocions
- Gestió i resolució de conflictes. La Mediació, principis, disseny del procés i pràctica de la mediació
- Perfil de la persona mediadora: tècniques específiques de mediació.

Els continguts del seminari en format virtual:

- La relació dels agents de la comunitat educativa: professorat – alumnat – famílies.
- L'escalada del conflicte.
- Prevenció i gestió del conflicte a través de la mediació.
- Els models de mediació: Tradicional lineal, transformatiu i circular narratiu.
- Els cercles restauratius a l'àmbit escolar

Metodologia

Les sessions *presencials* seran explicatives de conceptes bàsics i participatives fomentant el debat a classe. Entre d'altres, es promourà l'ús d'eines com els role-play, els debats i les dinàmiques en grup.

A banda del treball a classe, es demanarà als alumnes que facin dues activitats (una en grup i una individual).

El treball virtual serà guiat i autònom a partir dels materials i recursos proporcionats

mitjançant el campus virtual UdA.

Avaluació

El resultat d'aprenentatge associat en aquest seminari és:

ME-E004-02. Analitza estratègies de participació i de presa de decisions en l'entorn sobre la base de la cultura democràtica.

Les evidències d'aprenentatge de les sessions *presencials* són:

- Els alumnes entenen els conceptes bàsics associats a la comunicació no violenta, els conflicte i la mediació.
- Els participants són capaços de aplicar a situacions simulades eines pròpies de la mediació com l'escolta activa, les preguntes obertes o el para fraseig.
- Els alumnes demostren competències a l'hora d'analitzar conflictes en profunditat.
- Els participants són capaços de mostrar quines situacions es poden derivar a mediació i com convidar a les parts a iniciar un procediment.
- Treball oral de presentació d'un servei de mediació d'un centre educatiu.
- Demostració d'una pràctica medidora en rol.
- Respostes pertinents a les preguntes de la formadora.
- Demostració de les tècniques treballades de cada model a partir de l'entrenament d'una pràctica medidora
- Participació assertiva en un cercle restauratiu.
- Exposició del treball en grup a partir dels continguts teòrics exposats

Les evidències d'aprenentatge del *treball virtual* són:

- Vídeo d'anàlisi de l'escalada d'un conflicte entre famílies d'infants.
- Reflexió sobre un conflicte escolar professorat-alumnat proposat per la formadora (Treball escrit).
- Anàlisi d'un conflicte escolar famílies-professorat proposat per la formadora i de les estratègies de prevenció i abordatge (Treball escrit).
- Mapa conceptual dels tres models.
- Reflexió personal sobre la vivència de la participació en un cercle restauratiu. (Treball escrit).

Qualificació

Indicadors d'avaluació Ramon Tena:

- Tasca 1: Treball en grup sobre casos de mediació (30 %);
- Tasca 2: Treball escrit o vídeo individual sobre un conflicte que es podria derivar

- a mediació (30 %);
- Intervencions en els exercicis de role-play durant les classes presencials (40 %).

Indicadors d'avaluació Alba Castellví:

- Presentació de la informació de manera clara: endreçada, completa i formal.
- Posar en joc habilitats mediadores: escolta activa, parafraseig, direcció de la reunió, empatia, clarificació, imparcialitat, sosteniment de la tensió, responsabilització dels participants.
- Comprensió demostrable del mecanisme de l'escalada.
- Demostració de la comprensió de les potencialitats i els límits de la mediació a través de la reflexió sobre un cas.
- Creativitat a l'hora de dissenyar estratègies de prevenció.

Indicadors d'avaluació Maria Munné:

- Comprensió demostrable de les bases dels tres models de mediació
- Creativitat, concreció i rigor en el contingut per a la realització del mapa conceptual
- Posar en joc habilitats mediadores en la participació de cercles restauratius: gestió de l'ansietat, el concepte del aquí i ara, la manifestació de les diferències i la transparència assertiva.

Material

El material que s'utilitzarà al Seminari és el següent:

Documents de lectura pel treball *presencial*:

- Capítol 5 – Educar sense cridar (Castellví, A., 2016)
- Apunts de lectura i material penjat al campus

Documents de lectura i consulta pel treball *virtual*:

- Collet, J. i Tort, A. (2011). Informes breus. Millorar els vincles per millorar els resultats. Famílies, escola i èxit. Fundació Jaume Bofill, (35). ISBN: 978-84-85557-89-9 <https://fundaciobofill.cat/uploads/docs/t/s/a/3/g/9/7/e/a/555.pdf>
- Munné, M (2021) La mediación penal en la psicología jurídica. En Soria, M.A. *Manual de psicología jurídica en investigación criminal*. Ediciones Pirámide.

Bibliografia bàsica

- Castellví, A. (2016). *Educació sense cridar*. Angle Editorial. Barcelona
- Farré, S. (2009). *Gestión de Conflictos: taller de mediación. Un enfoque socioafectivo*. Ariel: Barcelona
- Fundació Bofill. *Famílies, escola i èxit. Millorar els vincles per millorar els resultats*. (Fins a la pàgina 75).
<https://fundaciobofill.cat/uploads/docs/t/s/a/3/g/9/7/e/a/555.pdf>
- Moore, C. (2006). *El proceso de mediación: métodos prácticos para la resolución de conflictos*. Ed. Gránica.
- Munné Tomàs, M., & Mac-Cragh Prujà, P. (2006). *Los 10 principios de la cultura de mediación*. Barcelona: Graó, 2006.
- Vidal, A. i Llinàs, R. (2016). *Guía para el mediador profesional*. GEDISA.
- VVAA (2014). *Gestión positiva de conflictos y mediación en contextos educativos*. Editorial REUS.

Bibliografia complementària

- Boyes-Watson, C. & Pranis, K. (2015). *Circle Forward: Building a Restorative School Community*. Living Justice Press. St. Paul.
- Cortés, M. A., & Torremorell, M. C. B. (2006). Hacia una pedagogía restaurativa: superación del modelo punitivo en el ámbito escolar. *Bone*, 5.
- Marshall B. Rosenberg, *Comunicación No Violenta: Un lenguaje de Vida*. Acanto, Barcelona: 2016
- T-kit 12: Youth Transforming Conflict. EU-CoE Partnership on Youth, 2012.
<https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/t-kit-12-youth-transforming-conflict>.
- Umbreit, M., & Zehr, H. (1996). Restorative family group conferences: Differing models and guidelines for practice. *Fed. Probation*, 60, 24.

*Aquesta obra està subjecta a una llicència de Reconeixement-
NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons*